

Vlade zemalja članica Konvencije o biološkoj raznovrsnosti trebalo bi da deluju odmah kako bi se zaustavili gubici do 2020. godine

Beograd, Budimpešta – Deseta konferencija zemalja koje su članice Konvencije o biološkoj raznovrsnosti (CBD COP 10) održaće se od 18. do 29. oktobra 2010. godine u Nagoji, u Japanu. Ovo će biti jedna od najvažnijih konferencija do sada. Sa obzirom na to da ciljevi za očuvanje biološke raznovrsnosti do 2010. godine nisu dostignuti, novi strateški plan trebalo bi da bude usvojen za period do 2020. Mreža nevladinih organizacija iz centralne i istočne Evrope CEEweb za biodiverzitet, u koju su uključene i organizacije iz Srbije dala je doprinos pripremama za predstojeću Konferenciju, kao i preporuke kako bi buduća politika biološke raznovrsnosti trebalo da bude formulisana.

Porast broja stanovništva i nivoa potrošnje neki su od glavnih uzročnika gubitka biološke raznovrsnosti a sposobnost prirode da obezbeđuje sirovine i usluge sve je manja. Imajući u vidu da su usluge prirode od vitalnog značaja za ljudsko blagostanje, moramo razumeti da je očuvanje biološke raznovrsnosti od suštinske važnosti. Imajući ovu činjenicu u vidu, u aprilu 2002. godine, zemlje članice Konvencije, obavezale su se da do 2010. značajno smanje gubitak biološke raznovrsnosti na globalnom, regionalnom i nacionalnom nivou, kao doprinos smanjenju siromaštva i u korist života na Zemlji.

Program Ujedinjenih nacija za životnu sredinu proglasio 2010.godinu Međunarodnom godinom biološke raznovrsnosti s ciljem da se podigne razumevanje značaja biološke raznovrsnosti kao i zaštite životne sredine. Na žalost, ciljevi postavljeni do 2010. godine nisu postignuti, a biološka raznovrsnost nestaje. Zbog toga bi vlade na konferenciji u Nagoji trebalo da iskoriste ovaj trenutak i usvoje ambiciozni strateški plan, koji zaista može da pomogne u sprečavanju gubitka biološke raznovrsnosti u narednoj deceniji.

Potrebna je promena sistema vrednosti u politici biološke raznovrsnosti

Neuspeh postizanja ciljeva do 2010. godine posledica je stavljanja akcenta na rešavanje problema pojedinih sektora, odnosno na rešenja na otklanjanju posledica štete (end-of-pipe-solution) koja ne rešavaju probleme životne sredine već ih odlažu i prostorno i vremenski. Ukoliko se na obrati pažnja na suštinske uzročnike-izazivače, pritisci na životnu sredinu, koji za posledicu imaju gubitak biološke raznovrsnosti, nastavljaju da se generišu. Sve dok se nastavlja prekomerna upotreba prirodnih resursa, zagađenje preko dozvoljenih granica, proizvodnja i potrošnja su u porastu, a dostizanje ciljeva očuvanja prirode je nerealno. Stoga je "promena za primer" u politici biološke raznovrsnosti neophodna i trebalo bi da utiče na suštinske izazivače zagađenja.

Napori CEEweb-a da se desi promena sistema vrednosti

CEEweb za biodiverzitet formulisao je jasne preporuke za postizanje ciljeva očuvanja prirode. Po nama, strateški pristup zemalja članica Konvencije trebalo bi jasno da utiče na suštinske izazivače kao što su, na primer, neodrživa proizvodnja i potrošnja. Modeli ponašanja određeni su društveno-ekonomskim sistemima koji čine da gubici prirodnog nasleđa budu nepovratni. Zbog toga je, u ovakvim sistemima prisutna neracionalna potrošnja energije i procvat usluga sa obzirom na to da postoji suprotnost između neograničenog pristupa prirodnim resursima a ograničenim u odnosu na ljudski rad.

Dalje, možemo da kažemo, da su društveno-ekonomski sistemi definisani određeni vrednostima u

društvu. Među svim ovim vrednostima, daleko najznačajnija su verovanja u materijalna dobra i stalan rast dohotka a manje su značajne druge vrednosti kao što su: zdrava životna sredina, sreća i sigurnost.

U svetlu ovih složenih odnosa, CEEweb zagovara jačanje političke volje za ograničavanje uticaja konzumerizma na naše prirodno nasleđe.

Shvatajući značaj novog strateškog pristupa, CEEweb za biodiverzitet organizovao je dva sastanka, sa svim relevantnim akterima, na Pan-evropskom nivou. Prvi sastanak je održan u septembru 2009. godine u Liježu, Belgiji a drugi u julu 2010. godine u Gabali, Azerbejdžanu. Cilj ovih sastanaka bio je da se razmene ideje o efikasnom uobličavanju i primeni strategije za biološku raznovrsnost i pozicionira njen doprinos milenijumskim ciljevima razvoja.

O CEEweb-u za biodiverzitet

CEEweb za biodiverzitet je mrežna organizacija nevladinih organizacija iz regiona centralne i istočne Evrope. Misija CEEweb-a je očuvanje biodiverziteta kroz promociju održivog razvoja. Mladi istraživači Srbije i Eko centar iz Beograda, članice su CEEweb-a.

Konvencija o biološkoj raznovrsnosti

Na Svetskom samitu u Rio de Ženeiru, 1992. godine, usvojena je Konvencija o biološkoj raznovrsnosti sa ciljem da se očuva i održivo koristi biološka raznovrsnost kao i da se jednako dele dobiti od korišćenja genetičkih resursa. Kako su je 193 zemlje potpisale, Konvencija ima globalni značaj u naporima da se očuva život na Zemlji.

Konvencijom je iskazana namera da se obuhvate sve oblasti koje predstavljaju opasnost za biološku raznovrsnost i usluge ekosistema, uključujući opasnosti od klimatskih promena, putem naučnih ekspertiza, razvoja mehanizama, transfera tehnologija i primera dobre prakse. Takođe, Konvencijom je propisano potpuno i aktivno uključivanje svih aktera: od domorodačkih plemena i lokalnih zajednica preko mladih, nevladinih organizacija, do žena, biznis sektora. Sekretarijat Konvencije je u Montrealu.

Milenijumski ciljevi razvoja

U septembru 2000. godine, nakon brojnih konferencija i samita Ujedinjenih nacija, svetski lideri usvojili su Milenijumsku deklaraciju Ujedinjenih nacija. Na ovaj način, izražena je posvećenost novom globalnom partnerstvu u smanjenju siromaštva i postavljanju niza ciljeva, sa rokom do 2015. godine, i ovaj dokument postao je poznat kao Milenijumski ciljevi razvoja. Sve zemlje članice Ujedinjenih nacija su se obavezale da će do 2015. godine:

1. Iskoreniti krajnje siromaštvo i glad
2. Uvesti osnovno obrazovanje za sve
3. Promovisati jednakost među polovima i dati veća prava ženama
4. Smanjiti smrtnost dece
5. Poboljšati zdravlje majki
6. Boriti se sa HIV-om/AIDS-om, malarijom i ostalim bolestima
7. Osigurati održivost prirodne sredine
8. Razviti globalno partnerstvo za razvoj

Za više informacija kontaktirajte:

Milka Gvozdrenović, Mladi istraživači Srbije, milka@mis.org.rs, 011 311 13 14
Dejan Zagorac, Eko centar, dejan.zagorac@zaprokul.org.rs, 011 2183 178

Veronika Kiss, programme coordinator, CEEweb for Biodiversity, kiss@ceeweb.org, + 36 1 398 0135
Judith Herman, communications coordinator, CEEweb for Biodiversity, hermanj@ceeweb.org, + 36 1 398 0135